

Asian esittely todetaan:

”Kansallisena tavoitteena on nostaa Suomi johtavaksi luonnonvarojen ja materiaalien kestävän, taloudellisen ja innovatiivisen hyödyntämisen osaamisen maaksi. Tämän vision tulee kuitenkin perustua ekologisesti kestäväan alueiden käyttöön ja kansalaisten oikeuksien kunnioitukseen.

Jotta Suomi kehittyy kansallisesti ja alueellisesti kestävästi luonnonvarojen vaalivaksi edelläkävijämaaksi, sen tulee huomioida alueiden luontoarvot, kulttuurisen ja sosiaalisen toimintaympäristön edellytykset sekä alueen muut elinkeinot.”

Totean:

Luonnonvarojen kestävän kehittämisen edistämiseksi ja varmistamiseksi tulee maakuntien liittojen laatia periaatteet alueellisten luonnonvarasuunnitelmien laatimiseksi ja ohjaamiseksi, jotta niiden avulla voidaan edistää eri elinkeinon ja toimintojen yhteensovittamista alueilla, joilla on merkittäviä luontoarvoja, luonnonvaroja, sekä kulttuurillisia ja sosiaalisen toiminnan arvoja.

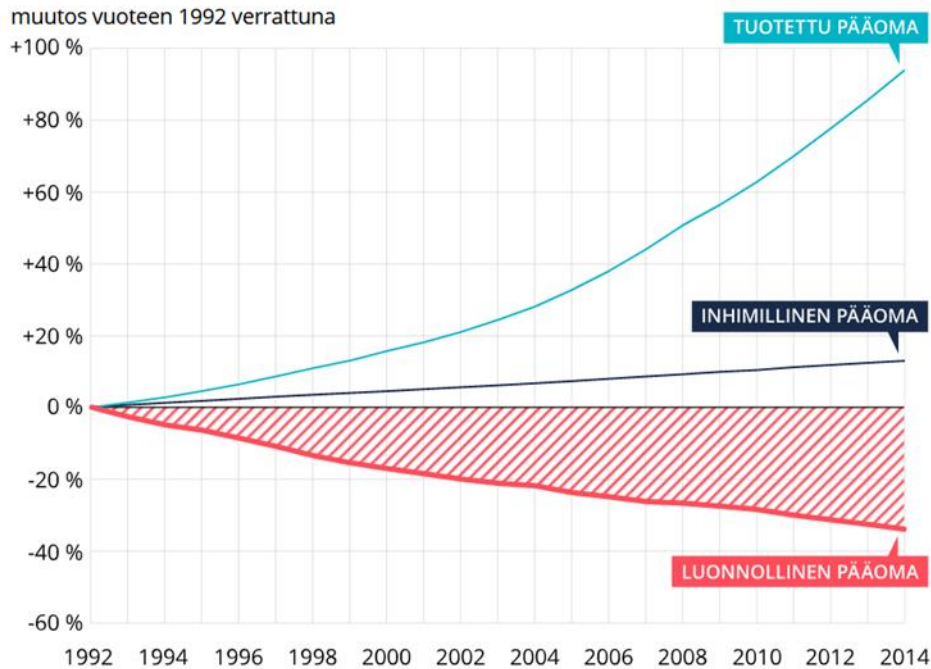
Nämä luonnonvarojen kestävän vaalimisen ohjelmat ovat oleellinen välinen kehittämään ja räätälöimään Suomeen sopivia työkaluja vastuullisemman ja kestävämmän luonnonvarojen edistämiseksi, luonnon monimuotoisuuden häviämisen estämistarpeeseen, ekosysteemipalvelujen heikentymisen estämistarpeeseen sekä eri elinkeinon välisten synergioiden hyödyntämiseksi ja konfliktien ehkäisemiseksi.

Viittaa EU:n päätavoitteeseen vuoteen 2020 mennessä pysäyttää EU:n luonnon monimuotoisuuden häviäminen ja ekosysteemipalvelujen heikentyminen, niiden ennallistamiseen mahdollisimman pitkälle sekä tehostaa toimia, joilla torjutaan koko maailman luonnon monimuotoisuuden häviämistä.

Viittaa myös direktiiviin 92/43/ETY (1992) luontotyyppien sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä.

Viitataan kansainväliseen raporttiin The Economics of Biodiversity: The Dasgupta Review. ISBN 978-1-911680-29-1. Kyseisen raportin mukaan taloudellisten pääoman hankkimiseksi aiheutetaan luonnollisen pääoman menettämistä biodiversiteetin tuhoamisella. Kuva:

Globaalin vaurauden kehitys 1992–2014

Lähde: Dasgupta 2021, Managi & Kumar 2018

Grafiikka: Samuli Huttunen / Yle

Katson tämän käsittelyssä olevan kuvauksen kaivosteollisuuden vapaaehtoisesta vastuullisuudesta olevan juuri edellä kuvatun kuvion kaltainen hanke, jossa kaivosalan oman pääomatuottojen kasvattamistavoitteen ja yhteiskunnallisen hyväksyttävyyden saavuttamiseksi puhutaan vapaaehtoisesta vastuullisuudesta, mutta todellisuudessa ei toiminnan aiheuttamaa luonnollisen pääoman pienentymiskustannuksia ole ollenkaan arvioitu eikä aiottu arvioida.

Lisäksi raportissa ei ymmärretä ja kerrota sitä, että mikään kaivostoiminta ei ole kestävä, koska se käyttää uusiutumattomia luonnonvaroja "boom and bust" periaatteella, eli kaivostoiminta aina päättyy, ollen määräaikainen sen aikaan, kun louhinta on kaivosyhtiölle taloudellisesti kannattavaa ja malmeja riittää. Sen jälkeen, tai jo sitä ennen, yleensä kaivokset myydään tai ajetaan alas konkurssiin, jolloin kaivoksien erittäin pitkäaikaiset jäteongelmat tulevat yhteiskunnan; kuntien, maakuntien ja valtion ongelmiksi kalliine jälki"hoito" kustannuksineen, vaikka tosiasiassa jäteongelmia ei edes rahalla pystytä hoitamaan vaan kaivannaisjätteet vääjäämättömästi pölyllä ja jätevesilläään saastuttavat alueen ympäristön, pohjavedet ja ympäröivät vesistöt sekä kontaminoi, saastuttaa, maa- ja vesiekosysteemin.

Kuvaavaa on että kyseessä olevassa toimintasuunnitelmassa ei kerrota kaikkien kaivoksien vaikeuta ja ongelmallisia pölypäästöjä ympäristöön, eikä ennenkaikkea vaikeita jätevesiongelmia. Meillä on jätevesiongelmat Suomessa Talvivaara-Terrafamessa, Kittilän ja Sodankylän kaivoksilla. Millään kaivoksilla ei ole aitoja jätevedenpuhdistamoja, eikä kaivoksista tule ympäristöön "puhtaita vesiä" vaan vain haitallisia aineita sisältäviä käsiteltyjä jätevesiä. Tämä ei ole mitenkään vesistöjen puhtauden ja vesiekologian kannalta "kestävää". Siten raportti johtaa maakunnan ja kuntien päätöksentekijöitä, mediaa ja alueen

ihmisiä harhaan vääristellen kaivannaisteollisuuden todellisuutta. Korostan, että ”kestävän kaivostoiminnan kaivosvastuuverkoston” jäsenyritykset itse koko ajan rikkovat omia, niitä ”ei edes sitovia standardejaan”, eikä niillä standardeilla ole siten käytännössä ole ollut mitään väliä. Siten oikea termi ko.verkostolle onkin ”vastuuton kaivosvastuuverkosto”. Malliesimerkki suomalaisesta järjestäytyneestä ihmisten harhaanjohtamisesta, kaivannaisteollisuuden intressien eduksi. Muistutan että kyseessä oleva verkosto on yli 90% kaivosyhtiöiden rahoittama, käytännössä viherpesuverkosto, ekomerkki, kaivosteollisuuden hankkeiden edistämiseksi.

Esitän:

Vaadin, että kyseessä olevaa raportti palautetaan valmisteluun korjaten mm. edellä mainituilla tiedoilla ja tuodaan takaisin päätöksentekijöille päätettäväksi pykäläasiana.

Jos näin ei tehdä, esitän toimintasuunnitelman hylkäämistä vääristelevänä pohjapaperina, josta puuttuu mm. monen kaivoshankkeen osalta uraanin U-merkinnät, raportista puuttuu kokonaan tavoitteet aitoihin kaikki haitalliset aineet puhdistaviin jätevedenpuhdistamoihin sekä täysimääräiset haittakorvaukset vesi- ja maa-alueiden omistajille sekä muille elinkeinoille. Lisäksi raportista puuttuu osio missä käsitellään ILO-sopimuksen vaikutuksia vanhan Lapin alueelle jossa lapinkylät oikeasti omistavat maa- ja vedet. Valtio vain hallinnoi entisiä lapinkylä maita. Nämä oikeuskysymykset tulee juridisesti selvittää Kanadan mallin mukaisesti ennen kuin alueelle voidaan luvittaa tämmöistä resurssitoimintaa valtion toimesta. Muuten päädytään ongelmiin mm. CETA sopimuksen korvausvelvoitteiden vuoksi.

Vastuullinen kunta- ja maakuntapäätäjät ei voi ottaa tämmöisiä asioita pelkästään tiedoksi, hyväksyä puutteellisen ja vääristelevän kaivosverkoston toimintaa. Hyväksymällä ko, toimintasuunnitelman maakuntapäätäjät toimisivat samalla toimia siten alueen ihmisten ja puhtaasta luonnosta kumpuavien elinkeinon oikeusturvaa vastaan. Kaivosvastuuverkoston standartit eivät auta yhtään, koska kaivoshanketta luvitetaan kaivosyhtiöiden juristit tulkitsevat paikallisille vain kaivoslaissa olevia asioita. Siten kaivosverkoston mielikuvat paremmista käytännöistä ei auta kentällä, ainut mikä todella auttaa on kaivoslain uudistaminen. Lisäksi yhteiskunnan varoja ei pidä käyttää kaivosyhtiöiden eduksi, kun he eivät maksa kaivosverojakaan. Käytännössä Suomessa pitää ensin korjata kaivoslain monet puutteet ennen kuin yhteiskunnan on järkevää antaa lupia yhdellekään uudelle kaivokselle. Kuusamossa kaivosyhtiöt eivät edes kunnioita valtuuston tahtoa tilaa ja kunnan vaan puskevat uraanikultakoboltti kaivosta alueelle, jonne valtuusto on yksimielisesti linjannut ettei kaivostoimintaa voida riskittömästi perustaa.